

Akademia Nauk Stosowanych
im. Hipolita Cegielskiego w Gnieźnie Uczelnia Państwowa

SYLABUS

Pozycja przedmiotu w planie:		R.II/S.III
1. OGÓLNY OPIS PRZEDMIOTU		
1	Nazwa modułu ¹	Kierunkowe
2	Nazwa przedmiotu	Ochrona ludności, ratownictwo medyczne, obrona cywilna
3	Kierunek studiów	Bezpieczeństwo Wewnętrzne
4	Poziom studiów	Licencjackie
5	Forma studiów	Stacjonarne
6	Profil studiów	Praktyczny
7	Rok studiów	drugi
8	Semestr przedmiotu	trzeci
9	Jednostka prowadząca kierunek studiów	Instytut Nauk o Bezpieczeństwie
10	Liczba punktów ECTS	5
11	Sposób zaliczenia: ²	Projekt: zaliczenie z oceną
12	Imię i nazwisko nauczyciela (li) akademickiego (ich), stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	dr n med. Elżbieta Prussak , e.prusssak@ans-gniezno.edu.pl
13	Imię i nazwisko koordynatora(ów) przedmiotu, stopień lub tytuł naukowy, adres e-mail	dr n med. Elżbieta Prussak , e.prusssak@ans-gniezno.edu.pl
14	Język wykładowy	Polski
15	Tryb prowadzenia zajęć ³	Mieszany
16	Sposób prowadzenia zajęć ⁴	Synchroniczny
17	Narzędzia informatyczne wykorzystywane do prowadzenia zajęć, udostępniania materiałów i komunikacji ze studentami ⁵	Platforma Microsoft Teams/ poczta elektroniczna
15	Przedmioty wprowadzające	Filozofia bezpieczeństwa, Wstęp do nauki o państwie i prawie , Bezpieczeństwo zdrowotne,

		Bezpieczeństwo ekologiczne, Zarządzanie Kryzysowe
16	Wymagania wstępne	Wiedza o zasadach funkcjonowania administracji publicznej; znajomość oraz zrozumienie stosowania obowiązujących, norm prawnych, strategii, procedur;
17	Cele przedmiotu:	
C1	Student zna podstawy ochrony ludności, funkcjonowania ratownictwa medycznego oraz obrony cywilnej	
C2	Student definiuje i klasyfikuje zasady ochrony ludności, systemu ratownictwa medycznego oraz obrony cywilnej	
C3	Student opisuje oraz ocenia problemy ochrony ludności, ratownictwa medycznego oraz obrony cywilnej na poziomie krajowym, wojewódzkim, lokalnym	
18	Forma zajęć, liczba godzin wymagająca bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego, liczba godzin nakładu pracy studenta	
Forma zajęć ⁶		Liczba godzin
Wykład		15
Projekt		45
Suma godzin		60
lp.	Całkowity nakład pracy studenta	
	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi: ⁷	Godzinowe obciążenie studenta
	Wykład -15	60 godzin
	Projekt -45	
	Nakład pracy związany z zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego wynosi 60 godzin, co odpowiada 2 punktom ECTS.	
2	Bilans nakładu pracy studenta: ⁸ 1. przygotowanie do Projektu -15 godzin 2. przygotowanie praktyczne – 30 godzin łączny nakład pracy studenta wynosi 85 godzin, co odpowiada 3 punktom ECTS.	45 godzin
3	łączny nakład pracy studenta (pozycja 2)	85 godzin
4	Punkty ECTS za przedmiot	5 ECTS
5	Liczba punktów ECTS, którą student musi osiągnąć w ramach zajęć o charakterze praktycznym w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych, projektowych	2 ECTS

2. EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

Kod	Efekty kształcenia	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedza - Student zna i rozumie:			
BW1_W06	Zna podstawowe przepisy prawa i procedury regulujące system bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	P6U_W PS6_WG	Egzamin (test + pytania problemowe);
BW1_W07	Ma podstawą wiedzę na temat ochrony praw człowieka w systemie międzynarodowym i krajowym	P6U_W PS6_WK	Egzamin (test + pytania problemowe);
Umiejętności - student potrafi:			
BW1_U01	Umie prognozować i interpretować zagrożenie bezpieczeństwa w skali globalnej, krajowej i lokalnej. Potrafi odróżnić wiedzę zdroworozsądkową od naukowej i wie czym jest prawo nauki	P6U_U PS6_UW	Projekt 1 (raport case study)
BW1_U2	Potrafi dokonać oceny sytuacji międzynarodowej i krajowej w kontekście zagrożeń terrorystycznych i porządku publicznego	P6U_U PS6_UW	pisemny case study decyzyjny; Obserwacja aktywności
Kompetencje społeczne - Student jest gotów do:			
BW1_K01	Jest przygotowany do podjęcia pracy w administracji i sektorze prywatnym związanym z bezpieczeństwem	P6U_K PS6_KO PS6_KR PS6_KK	Obserwacja aktywności (symulacje, projekty)
BW1_K02	Wykazuje wysoki profesjonalizm i poziom etyczny pracy, potrafi przewidzieć skutki prawne i moralne podejmowanych działań	P6U_K PS6_KR PS6_KK	Projekt 2 (plan edukacji społecznej)

3. TREŚCI PROGRAMOWE ODNIESIONE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Wykłady	
Treści programowe	Efekty uczenia

BLOK I: Podstawy prawa w ochronie ludności w Polsce 5h organy ochrony ludności podmioty wykonujące zadania ochrony ludności zasoby ochrony ludności	BW1_U01 BW1_U2
BLOK II: Ratownictwo medyczne w świetle obrony cywilnej w Polsce -5 h zadania z zakresu: ratownictwa oraz pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen;	BW1_U01 BW1_U2
BLOK III: - Wyzwania dla obrony cywilnej – 5 h współpraca w sferze zadań publicznych, jej formy oraz zasady i sposób ich zlecania organizacjom pozarządowym.	BW1_U01 BW1_U2
Projekt	
Treści programowe	Efekty uczenia
BLOK I : Ochrona ludności, obrona cywilna w strategiach — przedstawienie projektu na wybranym przykładzie - 15h Zakres : Ocena ryzyka –potencjalnych zagrożeń dla środowiska ze strony działań wojennych, katastrof naturalnych i awarii technicznych (identyfikacja potencjalnych celów takich, jak: rafinerie ropy naftowej, elektrownie i zakłady chemiczne, oraz ocenę potencjalnych skutków ich zniszczenia dla środowiska). Opracowanie planów ochrony –środowiska (działania mające na celu zapobieganie zniszczeniom i łagodzenie ich skutków). Monitorowanie stanu środowiska –aby wykryć potencjalne zanieczyszczenia i inne szkody. Reagowanie na incydenty zanieczyszczenia –w sposób szybki i skuteczny, aby zminimalizować ich wpływ na środowisko. Podnoszenie świadomości –na temat znaczenia ochrony środowiska podczas wojny i innych zdarzeń wśród żołnierzy, decydentów i ludności cywilnej. Dokumentowanie zniszczeń środowiska spowodowane zdarzeniami w celach dochodzenia sprawiedliwości i odtworzenia. Projekt zawiera: 1. przewidywanie i przeciwdziałanie źródłom (przyczynom) niebezpiecznych sytuacji, udaremnienie pojawienia się ich skutków, a także zmniejszanie ich oddziaływania na chronione wartości; 2. planowanie i organizowanie na rzecz osiągnięcia gotowości do działania w określonych (przewidywanych i nieprzewidywanych) sytuacjach; 3. działania podejmowane w razie wystąpienia konkretnej sytuacji niebezpiecznej dla chronionych wartości; 4. odbudowa, czyli przywracanie stanu normalnego we wszystkich obszarach	BW1_U01 BW1_U2

zapewniających sprzyjające warunki dla chronionych wartości	
BLOK II - Ochrona ludności, obrona cywilna, ratownictwo medyczne w stanach nagłych i katastrofach – przedstawienie projektu na wybranym przykładzie -15 h 1. monitorowanie zagrożeń; 2. ostrzeganie i alarmowanie; 3. ewakuacja ludności; 4. budownictwo ochronne; 5. zabezpieczenie dostaw wody; 6. zabezpieczenie dostaw żywności; 7. ochrona zwierząt; 8. ochrona środowiska; 9. ochrona dóbr kultury; 10. ochrona infrastruktury krytycznej; 11. ochrona cyberprzestrzeni; 12. ochrona przed bronią masowego rażenia; 13. ochrona przed zagrożeniami terrorystycznymi; 14. zapewnienie miejsc szpitalnych; 15. organizacja ratownictwa; 16. edukacja i szkolenia; 17. pomoc psychologiczna.	BW1_K01 BW1_K02
BLOK III: Funkcjonowanie oraz koordynacja jednostek państwowego systemu ratownictwa medycznego – na wybranym przykładzie -15 h 1. problemy ochrony ludności, ratownictwa medycznego oraz obrony cywilnej na poziomie krajowym, wojewódzkim, lokalnym 2. Rola jednostek samorządu terytorialnego 3. Znaczenie administracji rządowej 4. Nadzór i kontrola 5. Współpraca ratownictwa medycznego z jednostkami systemu ratowniczo-gaśniczego	BW1_W07

Literatura⁹ podstawowa	Bezpieczeństwo państwa: władza, polityka, strategia Autorzy: Gryz, Jarosław Wydawca: Warszawa: Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej Rok wydania: cop. 2013 Temat: Bezpieczeństwo narodowe. Polityka. Polska. Implikacje decyzji politycznych i działań militarnych w Libii dla bezpieczeństwa Unii Europejskiej Autorzy: Wardin, Katarzyna Wydawca: Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek Rok wydania: 2019 Temat: NATO. Unia Europejska (UE). Antyterroryzm. Bezpieczeństwo międzynarodowe. Kryzys migracyjny w Europie (2015-2016). Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony UE. Kraje Unii Europejskiej. Libia.
Literatura⁹ uzupełniająca	Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych: medycyna katastrof w zarysie Autorzy: Ciećkiewicz, Jan Red Benin-Goren, Odeda Wydawca: Wrocław: Górnickie Wydawnictwo Medyczne Rok wydania: 2010 Temat: Ratownictwo medyczne. Katastrofy. Podręczniki akademickie. Tytuł: Wczesne postępowanie medyczne w katastrofach: podręcznik dla ratowników medycznych Autorzy: Briggs, Susan M Brinsfield, Kathryn H. (1965-) Red Zawadzki, Andrzej Red Rowiński, Wojciech (1935-) Tł Domienik, Justyna Tł Wydawca: Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL Rok wydania: cop. 2007 Temat: Ratownictwo medyczne. Katastrofy- zwalczanie. Katastrofy- ekologiczne. Wypadki- zapobieganie. Podręczniki akademickie.
Źródła internetowe	Krajowy system ratowniczo-gaśniczy KSRG - https://www.gov.pl/web/kgpsp/ksrg [dostęp 01.09.2026] System Państwowe Ratownictwo Medyczne https://www.gov.pl/web/zdrowie/system-panstwowe-ratownictwo-medyczne [dostęp 01.09.2026] Ustawa o ochronie ludności i obronie cywilnej – https://isap.sejm.gov.pl [dostęp 01.09.2026]

5. METODY DYDAKTYCZNE

Forma	Metody dydaktyczne
Wykład	- Metody podające - wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, opowiadanie, opis - Metody eksponujące działania (pokaz, prezentacja multimedialna, pomoce dydaktyczne, symulacja).
Projekt	Role-playing / Symulacje: Scenariusze oparte na realnych zdarzeniach Case Study: Analiza materiałów wideo i raportów w obszarze działań ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej

6. METODY I KRYTERIA OCENIANIA

Forma zajęć: Wykład	Forma zaliczenia: Test wiedzy (pytania zamknięte i otwarte).
---------------------	--

Uzyskane punkty są przeliczane na oceny według następującej skali:			
Procent punktów		Ocena	
91-100%		Bardzo dobry	
85-90%		Dobry plus	
76-84%		Dobry	
66-75%		Dostateczny plus	
51-65%		Dostateczny	
0-50%		Niedostateczny	
Opis: Pisemne kolokwium zaliczeniowe weryfikujące znajomość podstawowych pojęć oraz z zakresu . Test składa się z 10 pytań jednokrotnego wyboru oraz 3 pytań otwartych (krótka forma eseistyczna). Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest uzyskanie minimum 51% punktów.			
Forma zajęć: Projekt		Forma zaliczenia: Symulacja procesu działań ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej	
Sposób zaliczenia ćwiczeń:			
Zaliczenie ćwiczeń ma charakter praktyczny i opiera się na weryfikacji kompetencji:			
1. Zaliczenie praktyczne (Symulacja): Przeprowadzenie przez studenta symulacji działań ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej , w oparciu o wybrany scenariusz (np. ustawy, rozporządzenia, uchwały, prace naukowe, artykuły poglądowe). Ocenie podlega umiejętność korzystania z obowiązujących aktów prawnych, strategii oraz planów 2. Analiza Case Study: Przygotowanie pisemnego projektu działań administracji publicznej w zakresie ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej - ocena ryzyk. 3. Aktywność warsztatowa: Udział w projekcie, dyskusja w grupie, uzasadnienie stanowiska. 4. Kryteria oceny końcowej: • 50% – Wynik symulacji (zgodnie z arkuszem obserwacji umiejętności). • 30% – Poprawność merytoryczna analizy przypadku (case study). • 20% – Aktywny udział w zadaniach projektowych i pracach zespołowych.			
Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest zaliczenie symulacji praktycznej na poziomie minimum 51%.			
ARKUSZ OCENY DLA PROJEKTU			
Kryterium oceny	Poziom: Niedostateczny (0 pkt)	Poziom: Dostateczny (1 pkt)	Poziom: Dobry/Bdb (2 pkt)
Identyfikacja ryzyk	Student nie potrafi zidentyfikować naruszenia prawa w	Student identyfikuje zadania administracji publicznej w zakresie	Student trafnie i wyczerpująco identyfikuje kompetencje administracji publicznej w

	działaniach ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej na przykładzie analizowanego scenariusza.	ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej ale jego analiza jest powierzchowna i pomija kluczowe uwarunkowania.	zakresie ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej oraz precyzyjnie ocenia sytuację na podstawie właściwych przepisów prawa.
Dobór i zastosowanie planów, strategii	Student proponuje działania całkowicie oderwane od działań ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej	Student odnosi się do działań administracji publicznej w zakresie ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej ogólnikowo, bez wskazania konkretnych procedur.	Student prawidłowo dobiera i stosuje akty prawne właściwe dla działań ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej
Argumentacja i komunikacja stanowiska	Komunikaty studenta są chaotyczne, pozbawione fachowej terminologii w zakresie działań ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej	Student formułuje stanowisko zrozumiałe, ale brakuje mu silnego ugruntowania w kompetencji działań ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej	Student formułuje swoje racje w sposób krótki, jasny i stanowczy, popierając je bezbłędną argumentacją działań ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej
Odpowiedzialność i etyka zawodowa	Student bagatelizuje problem kompetencji administracji publicznej poszczególnych szczebli W zakresie działań ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej .	Student proponuje etyczne rozwiązanie, ale ma problem z poprawnym uzasadnieniem granic odpowiedzialności działań ochrony ludności, ratownictwa medycznego, obrony cywilnej	Student bierze pełną odpowiedzialność za poszanowanie obowiązujących norm, rygorystycznie przestrzega zasad etyki i prawa.

Opis: rozwiązania zadań oceniane są łącznie z ich omówieniem przez studentów

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie oceny pozytywnej ze wszystkich form zajęć

	Zatwierdzenie karty opisu zajęć	
	Stanowisko Tytuł/stopień naukowy, imię nazwisko	Podpis

Opracował	dr n med. Elżbieta Prussak	
Zatwierdził	Dyrektor Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie mgr inż. Karol Geppert	